

Zastanite i promislite

**PROVJERITE
IZVOR**
za nadolazeći
referendum

Tokom referenduma ćete možda naići na informacije koje nisu potkrijepljene dokazima, nedostaje im kontekst ili su čak namjerno obmanjujuće. Da biste bili dobro informisani, kritički razmišljajte o informacijama i promislite da li su te informacije tačne i istinite.

Dezinformacijske taktike

Dezinformacija je namjerno netačna informacija, dizajnirana da se namjerno zavede i utiče na javno mišljenje, a dezinformacije se ne šire same od sebe. Osobe koje pokušavaju širiti dezinformacije mogu koristiti neke od sljedećih taktika da vas namjerno pokušaju zavesti:

Samo postavljanje pitanja

Ljudi mogu namjerno postavljati pitanja da bi na nešto bacili sumnju, a da ne ponude nikakve dokaze. Mada je većina postavljenih pitanja legitimna, pazite na pitanja postavljena s lošom namjerom ili se odnose na malo vjerovatne situacije. Zastanite i promislite zašto je to pitanje postavljeno.

Emocionalan jezik

Snažni jezični izrazi koji izazivaju negativne emocije kao na primjer bijes ili strah mogu olakšati viralno širenje nekog sadržaja. Ako vidite nešto što u vama stvara jaku emocionalnu reakciju, zastanite i zapitajte se zašto.

Probrane informacije

Probiranje se događa kada su informacije date bez konteksta, kao na primjer slike ekrana ili statistike, bez da se navede njihov originalni izvor.

Vaša uloga kao birača

Zakoni o referendumu ne regulišu istinitost u komunikacijama ili oglašavanju. Uzmite si vremena da promislite da li su informacije:

Pouzdan

Da li dolaze iz pouzdanog ili poznatog izvora?

Da li znate izvor tih informacija? Da li dolaze od akreditiranih medijskih izvora ili službenih medijskih računa na društvenim mrežama? Ako niste sigurni, provjerite da li je račun skoro otvoren, ili da li ima i druge objave.

Najnovije

Kada je to objavljeno?

Samo zbog toga što je neka objava/članak podijeljena danas ne znači da je najnovija. Uvijek provjerite originalni izvor i datum objavljivanja. Stare objave/članci koji možda više nisu tačni mogu biti dijeljeni da bi ih se prikazalo kao nove informacije.

Uloga AEC-a

AEC je nezavisna agencija odgovorna za održavanje referenduma. AEC ima ulogu da:

Daje pouzdane informacije o referendumskom procesu

AEC će pružiti lak pristup informacijama o tome kako se upisati ili glasati, preko naše reklamne kampanje, vebajta, kontakt centra i računa na društvenim mrežama. Ako postoji ikakva netačna informacija o tim postupcima, AEC će preduzeti mjere da ispravi navode. Van tih postupaka – AEC nema nikakvu ulogu u provjeravanju istinitosti u referendumskim komunikacijama.

Istražite autorizaciju referendumskih komunikacija

Određene referendumske komunikacije moraju imati autorizaciju, da biste lakše saznali izvor tih informacija.

'Yes' i 'No' kampanja materijali

Mada je AEC zadužena za izdavanje referendumskih pamfleta, u kojima će biti navedene informacije iz službenih 'Yes' i 'No' kampanja, AEC nema ulogu u regulisanju istinitosti u tim komunikacijama.